Käytännön vinkkejä suulliseen viestintään peruskoulussa.

Uudessa OPSissa sanotaan, että vähintään kahta eri viestintätaitoa yhdistäen voidaan harjoitella puhutun ja kirjallisen kielen tuottamista ja parhaassa tapauksessa aidossa vuorovaikutustilanteessa toisen osapuolen kanssa.

IDEOITA

Aihepiireiltään peruskoulun sisällöt ovat ensimmäisenä opiskeluvuotena omasta itsestä, perheestä ja lähiympäristöstä kertomista.

- *kerrotaan suullisesti oppikirjaan tukeutuen itsestä vastaavat asiat ja kysytään niitä parilta.Kerrotaan kuvien avulla muista henkilöistä.*
- *rohkaistaan oppilasta esittämään pieniä dialogeja pareittain*
- *laaditaan pieni video tai animaatio tervehdyksistä ja kuulumisten kyselystä*
- *paljon ääntämisharjoituksia yhdessä: käytetään eri tavoin lukemista:kuiskien, laulaen, liioitellen ja dramatisoiden*

-yhdistetään liike ja ääntäminen: luetaan ääneen kävellessä, esitetään dialogeja näytellen keskustelun osapuolia (arka oppilas voi vain lukea dialogia niin, että istuu toisen keskustelijan vuorosanojen ajan ja nousee seisomaan toisen puhujan vuorosanat)

-rakenteita suullistetaan drillaten

- oppilas äännättää opettajaa

- haaastatellaan ruotsiksi koulun muita opettajia ja tehdään siitä video tai esim. esite luokan seinälle

-pyydetään ylempiluokkalaisia vierailulle ja keskustellaan heidän kanssaan

- harjoitellaan joka tunti pientä jutustelua yhdessä: tervehtimisen, voinnin kysymisen ja päivän säästä kertomisen kautta jotakin oppitunnia aiheeseeen liittyvää keskustelua

- rohkaistaan oppilasta käyttämään aina ruotsia kun tapaa opettajan oppitunnin ulkopuolella

- kannustetaan kuuntelemaan ja itse käyttämään kieltä matkoilla

Seuraavina opiskeluvuosina keskitytään arkipäivän vuorovaikutustilanteisiin, kerrotaan laajemmin omasta ympäristöstä.

- *keskustelutilanteet esim. kaupassa, postissa tai tien neuvominen pienryhmissä joko ohjattuna tai vapaasti harjoitellen*
- *käydään kaupungilla harjoittelemassa aidossa tilanteessa (ope hoitaa etukäteen järjestelyn)*
- *pidetään pieni valmisteltu puhe jostakin tuttua sanastoa sisältävästä aiheesta joko tukipaperin kanssa tai ilman parille, pienryhmälle tai koko luokalle*
- *keskustelun virittäjäksi autenttista materiaalia: esim. sanomalehti tai kaupan ruotsinkielisestä mainoksesta kerrotaan mitä ostaisi perheelle ruuaksi viikonlopuksi ja pari kyselee lisää*
- *oppilaat suunnittelevat pienen opetustuokion ja pitävät sen muille (pienelläkin*

kielitaidolla saa sanottua jotakin)

- *koko koe voidaan suorittaa suullisestikin: selkeät raamit mitä pitää tehdä, tehdään yksin tai parin kanssa*

- *äänitetään omaa lukemista tai puhetta ja kuunnellaan sekä tehdään huomioita omasta ääntämisestä*

- *hyväksytään se, että oppilas tukeutuu omaan äidinkieleen tai johonkin muuhun kieleen viestintätilanteissa.*

- *arkipäivän tilanteita esim. ravintolassa käynti tehdään videoesityksenä oppilaiden itse suunnittelemana ja esitetään muille*

- *puhelimessa keskustelut aidosti toiselle tai opelle soitellen ruotsiksi*

- *pyydetään vierailijoita koululle, kaupungin työntekijöistäkin löytyy oman alansa esittelijöitä, jotka omalla, usein puutteellisellakin kieiitaidollaan, ovat oiva esimerkki rohkeudesta suulliseen viestintään*

- *päättöluokalla suullista ilmaisua myös arvioidaan enemmän kuin pelkän havainnoinin keinoin (suullinen esitys, jonka oppilas tekee valitsemastaan aiheesta tai esittää parin kanssa tai ryhmässä , suullinen koe,joka äänitetään ja josta keskustellaan ja annetaan palaute oppilaalle, myös vertaisarviointia suullisesta osaamisesta)*

-

LUKIO:

Konkreettisia vinkkejä, miten suullistaa opiskelijoita:

Suoraan opsista:

Opiskelijoilla tulee olla jokaisella kurssilla tilaisuuksia kuunnella, lukea, puhua ja kirjoittaa erilaisia tarkoituksia varten, vaikka painotukset vaihtelevat kursseittain.

- painotetaan keskeisiä puheviestinnän strategioita, keskustelua ja mielipiteen ilmaisua(kurssi 1)

  ideoita:

  -oma esittely videotervehdyksenä (isossa ryhmässä ei tarvitsee jännittää 40 opiskelijan edessä). Pieni esitelmä itselle tärkeästä aiheesta vaikka pienryhmissä=> mielipiteen ilmaus

  -ääntämiskoe whatsappviestinä

- painotetaan vankempaa suullista viestintää ja ilmaisuvarmuutta(kurssi 2)

  ideoita:

  -esitellään oma lukio, tehdään hieno video, jonka voi laittaa vaikka koulun nettisivuille

  -esitellään koulua esim. ystävyyskoulun tai lähellä olevan ruotsinkielisen koulun oppilaille

- aihepiireinä kotimaa, suomenruotsalaisuus ja muut Pohjoismaat kotipaikkakunnan erityispiirteet huomioon ottaen (kurssi 3)

  ideoita:

  -esitellään kotiseutu/ kaupunki esim. videona tai perinteinen esitelmä pp:llä ryhmissä. Muut ryhmän jäsenet esittävät kysymyksiä, joten tulee kommunikatiivisempi.

  -esitellään joku suomenruotsalainen asia/henkilö/ilmiö perinteisesti luokan edessä tai vaihtoehtoisesti pienryhmissä.

  -kutsutaan koululle vierailijoita

- painotetaan suullista harjoittelua ja kuullunymmärtämistä(kurssi 4)

  ideoita:

  -speeddating: järjestetään treffit toisen ryhmän opiskelijoiden kanssa ja keskustellaan syvällisemmin kurssin aiheista uusien ihmisten kanssa

- viestintää ja mediaosaamista (kurssi 5)

  ideoita:

- *tehdään uutislähetys videona esim. ryhmän uutiset, koulun uutiset*
- *pohditaan ympäristökysymyksiä*

- **Puhu ja ymmärrä paremmin (RUB6)**
- Kurssilla harjoitetaan puheviestinnän strategioita ja suullisen kielen käyttöä eri tilanteissa oppimäärälle asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Puhumisen harjoittelun aiheina ovat ajankohtaiset tapahtumat ja muiden kurssien aihepiirit. Puhumista harjoitellaan kyseisiin aiheisiin liittyvien vaativien tekstien ja puheen ymmärtämistä harjoittavien materiaalien avulla. (kurssi 6)
- aihekokonaisuuksista painotetaan aktiivista kansalaisuutta ja yrittäjyyttä, maailmanlaajuisia ilmiöitä ja kansainvälistä vaikuttamista (kurssi 7)

ideoita:

- *harjoitellaan väittelyä, keskustellaan ajankohtaisista asioista ja politiikasta. Näytellään kansanedustajia,..*

SOVELTAVAT KURSSIT

1. Keskustelukurssi (RUS1)

- suullisten kommunikaatiotaitojen kehittäminen ja vahvistaminen,

keskustelua ajankohtaisista aiheista opiskelijoiden mielenkiinnon ja harrastuneisuuden mukaan.